VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Obrony Narodowej**
(nr 26)
z dnia 22 czerwca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej (nr 26)

22 czerwca 2016 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Skurkiewicza (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (druk nr 553) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 617) w zakresie:

1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki;

3) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

4) dotacji podmiotowych;

5) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;

6) agencji wykonawczych:
a) Agencja Mienia Wojskowego,
b) Wojskowa Agencja Mieszkaniowa;

7) instytucji gospodarki budżetowej – Zakład Inwestycji Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego;

8) państwowego funduszu celowego – Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) – w zakresie działania Komisji;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Bartłomiej Grabski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Monika Rokita-Górniewicz** naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Zająkała** dyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Aneta Cieślik** główny specjalista w Biurze

Bezpieczeństwa Narodowego oraz komandor **Wiesław Banaszewski** zastępca przewodniczącego Konwentu Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych Wojska Polskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Madaj, Kamil Strzępek** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Otwieram kolejne posiedzenie sejmowej Komisji Obrony Narodowej.

Szanowni państwo, w dzisiejszym porządku obrad mamy 3 punkty. Punkt 1 – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (druk nr 553) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie działania Ministerstwa Obrony Narodowej. Punkt 2 – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. w zakresie działania naszej Komisji. I punkt 3 – sprawy bieżące.

Szanowni państwo, stwierdzam kworum na dzisiejszym posiedzeniu – momencik, jeszcze nie skończyłem – oraz przyjęcie protokołu z 23., 24., i 25. posiedzenia wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że przyjęliśmy porządek dzienny.

Witam zaproszonych gości. Moment. Witam pana Bartłomieja Grabskiego podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam pana Marka Zająkałę dyrektora Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli. Czy jest pan dyrektor? Dzień dobry, witam, panie dyrektorze. Witam pana pułkownika Jarosława Stecia zastępcę dyrektora Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej, pana pułkownika Krzysztofa Zielskiego zastępcę szefa Zarządu Planowania Rzeczowego P-8 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, pana Mateusza Mroza pełniącego obowiązku prezesa Agencji Mienia Wojskowego, pana Dominika Zarembę zastępcę prezesa Agencji Mienia Wojskowego oraz panią Emilię Kalinę dyrektora Departamentu Planowania i Sprawozdań Agencji Mienia Wojskowego.

Szanowni państwo, jak rozumiem, pan poseł. Proszę bardzo.

Poseł Stefan Niesiołowski (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałem prosić o rozszerzenie porządku obrad Komisji o punkt dotyczący decyzji pana ministra Macierewicza o tym, że do apelu poległych dopisuje się osoby, które zginęły. To jest decyzja, która już wielokrotnie budziła kontrowersje. Teraz to samo grozi nam w Poznaniu. Dopisuje się osoby, które zginęły, a nie poległy, w wypadku, w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem. Taka decyzja jest niedopuszczalna. Bardzo proszę, żeby Komisja zajęła się tą sprawą i wystosowała odpowiedni dezyderat, wniosek, opinię, żeby pan Macierewicz nie wymuszał na samorządach dopisywania do apelu poległych ludzi, którzy nigdzie nie polegli, bo ostatnia polska bitwa pod Smoleńskiem miała miejsce w 1633 r. Później już żadnej polskiej bitwy pod Smoleńskiem nie było. W związku z tym prosiłbym pana przewodniczącego o dodanie tego punktu, żeby nie dochodziło do – moim zdaniem – niedopuszczalnych i skandalicznych sytuacji, kiedy fałszuje się historię Polski.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję, ale to jest wniosek pozaregulaminowy. Zresztą ta informacja, o której pan mówi funkcjonuje od listopada. Tak, że nie przyjmuję tego wniosku. Mamy ustalony porządek obrad. Może pan zgłosić w trybie art. 152 regulaminu Sejmu wniosek o zwołanie posiedzenia Komisji. Był ustalony porządek obrad. Był przedstawiony.

Poseł Stefan Niesiołowski (PO):

Co to jest? Pytał pan, czy są uwagi do porządku obrad.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Odbieram panu głos. Wiem, że chcecie państwo robić awanturę i chucpę polityczną.

Poseł Stefan Niesiołowski (PO):

To pan robi chucpę polityczną.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Poseł Stefan Niesiołowski (PO):
Ale jest wniosek o rozszerzenie porządku dziennego. To pan robi chucpę polityczną.

Poseł Czesław Mroczek (PO):
W sprawie formalnej, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Przystępujemy do realizacji porządku obrad.

Poseł Czesław Mroczek (PO):
Niezależnie od tego, ile razy pan to powie, jest kolejny wniosek. Jest wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Panie przewodniczący, bardzo proszę o zgłoszenie tego wniosku.

Poseł Czesław Mroczek (PO):
Tak, zgłaszam. Proszę, żeby przystąpił pan do przestrzegania regulaminu, żeby prowadził pan te obrady zgodnie z regulaminem Sejmu. Prowadzenie obrad reguluje regulamin Sejmu. Pan nie zna regulaminu. Robi pan z tego posiedzenia rzecz skandaliczną. Jeszcze nie zdarzyło się w trakcie posiedzeń Komisji Obrony Narodowej, żeby przewodniczący siłą wymuszał realizację porządku. Został zgłoszony wniosek. Pan nie może go oceniać. Musi pan go poddać pod głosowanie.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Panie przewodniczący, miał pan zgłosić wniosek. W moim przekonaniu to jest wniosek pozaregulaminowy. Takie mam stanowisko. I takiego stanowiska nie zmienię. Mieli państwo stosowny czas, aby wnieść uwagi do proponowanego porządku obrad. Jeżeli nie, to możecie również zgłosić wniosek w trybie art. 152 regulaminu Sejmu o zwołanie posiedzenia Komisji sejmowej. Nikt wam tego prawa nie odbiera.

Poseł Czesław Mroczek (PO):
Panu mylą się porządki. Niech pan się zapozna z regulaminem.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Przykro mi, panie przewodniczący. Przystępujemy do realizacji porządku obrad. Myślę, że w pierwszej kolejności poproszę przedstawicieli ministerstwa o przedstawienie informacji na temat realizacji budżetu. Później poproszę pana posła Dobrzyńskiego, przewodniczącego podkomisji stałej do spraw budżetu, o wyrażenie opinii. Taki będzie tok procedowania. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Bartłomiej Grabski:
Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, poproszę o przedstawienie informacji na temat realizacji budżetu resortu obrony narodowej na 2015 r. pana dyrektora Jarosława Stecia, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetowego Ministerstwa Obrony Narodowej.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):
Bardzo proszę o spokój.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetowego MON płk Jarosław Steć:
Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, szanowni państwo, wydatki obronne w 2015 r. zostały ukształtowane zgodnie z ustawą o przebudowie i modernizacji technicznej, która przewiduje, że na finansowanie potrzeb obronnych z budżetu państwa przeznacza się wydatki w kwocie równej co najmniej 1,95% Produktu Krajowego Brutto z roku poprzedniego. W odniesieniu do 2015 r. będzie to PKB z 2014 r. W związku z powyższym w ustawie budżetowej wydatki obronne zostały ukształtowane w wysokości 38.387.838 tys. zł, tj. w wysokości przekraczającej poziom, o którym mowa w ustawie. Było to 2,27% PKB. Na tę kwotę złożył się limit, o którym wspomniałem, wynikający z ustawy, czyli 1,95% PKB. Dodatkowo do budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej

zostały włączone wydatki na spłatę voucherów typu B za dostawy samolotów F-16. Była to spłata kapitałowa ostatniej raty, związanej z finansowaniem tego programu, w wysokości 5.363.340 tys. zł.

Ustawa budżetowa na 2015 r. została w końcu roku budżetowego znowelizowana. Pierwotny plan dochodów resortu obrony narodowej na 2015 r. wynosił 136.627 tys. zł. Po nowelizacji ustawy budżetowej ten plan wzrósł do kwoty 222.849 tys. zł. Dochody budżetowe uzyskano z 14 tytułów, a ich realizacja na koniec roku ukształtowała się na poziomie 227.396 tys. zł, tj. w stosunku do planu pierwotnego na poziomie 166%. Właśnie realizacja dochodów budżetowych w wyższej wysokości niż planowano wstępnie w pierwotnej ustawie budżetowej była przesłanką do tego, żeby przy okazji nowelizacji ustawy budżetowej dochody Ministerstwa Obrony Narodowej zostały powiększone w stosunku do pierwotnego poziomu.

Jeśli chodzi o wydatki budżetowe, to zostały one zmniejszone o kwotę 209.068 tys. zł. To zmniejszenie wydatków Ministerstwa Obrony Narodowej było następstwem 3 blokad dokonanych przez ministra obrony narodowej na łączną kwotę 209.073,5 tys. zł. Wobec powyższego można stwierdzić, że resort nie odczuł skutków nowelizacji ustawy budżetowej na 2015 r., gdyż wynikała ona ze zgłoszonego przez dysponenta planu, który był blokowany i nie mógł być realizowany w dalszej części roku budżetowego. Po nowelizacji, o której wspomniałem, oraz zmianach w planie w trakcie roku budżetowego, na finansowanie potrzeb obronnych państwa w 2015 r. przeznaczono nominalnie 38.181.151,5 tys. zł. W tym 37.884.210,5 tys. zł dotyczyło części 29 – Obrona narodowa. Natomiast 286.941 tys. zł dotyczyło wydatków realizowanych w dziale – Obrona narodowa, przez innych dysponentów budżetowych. Łącznie stanowiło to 2,25% Produktu Krajowego Brutto, liczone od PKB z 2014 r., tj. od kwoty 1.693.600.000 tys. zł. Gdyby nie liczyć wydatków na spłatę voucherów typu B za program samolotów F-16, wydatki wyniosłyby 32.817.811,5 tys. zł, w tym w części 29 32.520.870,5 tys. zł, a poza częścią 29, czyli w dziale – Obrona narodowa, u innych dysponentów 296.941 tys. zł, co stanowiłoby 1,94% PKB.

Blokady, o których wspomniałem, czyli blokady wydatków przeprowadzone w Ministerstwie Obrony Narodowej, to były 3 blokady na łączną kwotę 209.073,5 tys. zł. Zostały one dokonane we wrześniu, w październiku i w listopadzie ubiegłego roku. W największej części, tj. w kwocie ponad 105.000 tys. zł dotyczyły one świadczeń emerytalnych, które zaplanowane zostały w wysokości wyższej niż faktycznie wymagane. Było to związane z tym, że była niższa waloryzacja rent i emerytur niż pierwotnie planowano na etapie sporządzania projektu budżetu. Środki te nie mogły być przeznaczone na inne zadania, w związku z tym podlegały blokadzie. Ponadto 41.058 tys. zł dotyczyło innych wydatków inwestycyjnych w działach, w których nie można było ich przeznaczyć na inne cele. Dotyczyło to głównie działu – Kultura, i części innych zakupów inwestycyjnych.

Jeśli chodzi o realizację budżetu, to zrealizowane wydatki wyniosły nominalnie 37.404.378 tys. zł, w tym w części 29 – Obrona narodowa, 37.110.300 tys. zł oraz 294.078 tys. zł w dziale – Obrona narodowa, poza częścią 29, co stanowiło łącznie 2,21% PKB z roku przed planem. Porównywalnie, bez wydatków na spłatę kapitałową za samoloty F-16, była to kwota 32.041.039 tys. zł, w tym w części 29 31.746.961 tys. zł. Oznacza to, że nie licząc wydatków na spłatę kapitałową za samoloty F-16, wydatki obronne wyniosły 1,89% PKB z 2014 r. Na niewykorzystaną kwotę 773.900 tys. zł składały się tzw. środki niepobrane, niewydatkowane i zwrócone przez dysponentów w okresie przejściowym. To oznacza, że faktycznie kwota 773.900 tys. zł wygasła z końcem roku budżetowego. Te środki nie zostały przez resort obrony narodowej wydatkowane.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to ich plan po nowelizacji wynosił 13.680.571 tys. zł. W trakcie roku budżetowego ten plan został zmniejszony o kwotę 170.000 tys. zł za zgodą ministra finansów. Te środki zostały przeniesione do wydatków bieżących. Realizacja wydatków majątkowych wyniosła 12.764.226,7 tys. zł, co stanowi 94,5% w stosunku do planu. Te niespełna 5%, to kwoty, które nie zostały wydane w końcu roku budżetowego. O tych kwotach wspomniałem przed chwilą. Udział wydatków majątkowych w całości wydatków Ministerstwa Obrony Narodowej stanowił 34,4%, a bez uwzględnienia spłaty kapitałowej za samoloty F-16 23,3% wydatków obronnych.

Jeśli chodzi o realizację wydatków w poszczególnych grupach ekonomicznych, można stwierdzić, że praktycznie wszystkie wydatki w poszczególnych grupach, zarówno dotacje, jak i świadczenia i wydatki budżetowe zostały wykonane w 100%, z wyjątkiem wydatków majątkowych, które zostały wykonane w wysokości 94,5%. Teraz o wydatkach objętych centralnymi planami rzeczowymi w programach planu finansowego Ministerstwa Obrony Narodowej. Centralne plany rzeczowe obejmują plan modernizacji technicznej, plan zakupu środków materiałowych, plan inwestycji budowlanych oraz plan inwestycji NSIP – są to inwestycje realizowane w ramach Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa. Plan wydatków objętych centralnymi planami rzeczowymi opiewał łącznie na kwotę 16.042.918 tys. zł. Po zmianach w trakcie roku budżetowego i po realizacji wszystkich korekt plan osiągnął poziom troszeczkę niższy, tj. kwotę 15.960.113,4 tys. zł. Plan został zrealizowany na poziomie 94,8%.

Niezależnie od wydatków ujętych w ustawie budżetowej pochodzących z budżetu państwa, wydatki obronne były wspierane również środkami pochodzącymi z Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, na którym gromadzone są przychody z Agencji Mienia Wojskowego, wpływy z poligonów i odsetki bankowe. Wystąpiła tu również pozostałość środków z 2014 r. w wysokości 164.000 tys. zł. Wpływy w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 121.900 tys. zł. Do końca 2015 r. zrealizowano plan wydatków na poziomie 68,8%, czyli w wysokości 102.900 tys. zł. Z końcem roku środki w wysokości 183.100 tys. zł przeszły na 2016 r.

Jeśli chodzi o misje poza granicami kraju, to na przygotowanie, wyposażenie i funkcjonowanie polskich kontyngentów wojskowych poza granicami kraju według stanu na koniec roku wydatkowano 84.791,6 tys. zł. Najbardziej istotna pod względem finansowym była misja NATO w Kosowie, na którą wydatkowano ponad 41.000 tys. zł. W dalszej kolejności była to misja w Afganistanie, która kosztowała 29.000 tys. zł, a także misja europejska w Bośni i Hercegowinie – ponad 6500 tys. zł. Pozostałe misje, to kwota 7800 tys. zł. Były to misje Air Policing, obserwatorzy Unii Europejskiej w Gruzji, misja szkoleniowa w Iraku, obserwatorzy ONZ i niewielka misja w Republice Środkowej Afryki.

Jeśli chodzi o budżet realizowany przez innych dysponentów części budżetowych w dziale – Obrona narodowa, to ogółem poza częścią 29 realizowano wydatki w wysokości 294.100 tys. zł, z tego w części 39 – Transport, 18.900 tys. zł zostało przeznaczone na dofinansowanie inwestycji dotyczących linii kolejowych o znaczeniu obronnym. W części 20 – Gospodarka, realizowano zadania związane z utrzymaniem mocy produkcyjnych w przedsiębiorstwach czy w spółkach, dla których minister gospodarki był organem założycielskim. W województwach realizowano wydatki związane głównie ze szkoleniem obronnym oraz częściowo z wyposażeniem stanowisk kierowania, łącznie na kwotę 4900 tys. zł. W części – Nauka 174.100 tys. zł wydano na badania obronne. W pozostałych częściach wydano 9000 tys. zł. Podobnie, jak w województwach, dotyczyło to szkoleń obronnych, ewentualnie przygotowania stanowisk kierowania.

Jak co roku, budżet Ministerstwa Obrony Narodowej podlegał kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Najistotniejszy z wniosków Najwyższej Izby Kontroli jest ten, że należy stwierdzić, że wydatki budżetowe zostały zaplanowane w sposób rzetelny, były celowe i gospodarne. Udział wydatków majątkowych w kwocie wykonanych wydatków w 2015 r. wyniósł nominalnie 34,4%. Było to o 8,2% więcej, w porównaniu do 2014 r. Natomiast porównywalnie, tzn. bez wydatków na spłatę kapitałową voucherów za dostawy samoloty F-16, było to 23,3%. Jest to odpowiednio nominalnie mniej o 2,9% w stosunku do 2014 r. Sprawozdania budżetowe zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, jednak nie zawierały zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego za 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości polegające na błędnym zaewidencjonowaniu zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego. Miała również zastrzeżenia do niskiej skuteczności dochodzenia należności budżetowych w 2015 r. Pomimo zaleceń objęcia tego obszaru szczególną uwagą, co wynikało ze sprawozdania z 2014 r., w 2015 r. był brak poprawy w ich egzekwowaniu. Zastrzeżenia dotyczyły również udzielenia przez Inspektorat Uzbrojenia 12 zaliczek w kwocie 227.500 tys. zł na podstawie decyzji ministra obrony narodowej, a także nieterminowego ure-

gulowania zobowiązań przez Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych na kwotę 972 tys. zł. W opinii NIK stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, jednak nie miało to konsekwencji dla budżetu państwa, ponieważ z tego tytułu nie zostały naliczone żadne odsetki przez podmioty, które otrzymały środki z tytuły tych zobowiązań.

Podsumowując, można powiedzieć, że realizacja budżetu w 2015 r. przebiegała bez większych zakłóceń. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 98%. Nie wydatkowano kwoty 773.900 tys. zł. Niepełna realizacja wydatków dotyczyła głównie jednej umowy, która nie mogła zostać zrealizowana. Dotyczyło to zakupu śmigłowców wielozadaniowych za niespełna 700.000 tys. zł. To była podstawowa przyczyna, dla której nie udało się wykonać w 100% budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej. Pozostałe wydatki miały mniejsze znaczenie.

Zadania realizowane w ramach planów rzeczowych ukierunkowane były przede wszystkim na zabezpieczenie szkolenia wojsk własnych i sojuszniczych, w tym szczególnie dotyczyło to zakupu paliw, kontynuacji procesu odtwarzania zapasów środków wojennych i środków materiałowych, a szczególnie środków bojowych, żywności i medycznych środków materiałowych, a ponadto wyposażenia jednostek w nowoczesne systemy dowodzenia, łączności i informatyki. W tym miejscu należy też zauważyć, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła uzupełnianie środków materiałowych, jeśli chodzi o zapasy w siłach zbrojnych z zastrzeżeniem, że wielkość nakładów na amunicję, środki bojowe i zapasy są niewystarczające i zaleciła zwiększenie tych nakładów w najbliższym czasie.

Przeciętne zatrudnienie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy wyniosło 95.274 osoby, tj. 91,5% pierwotnie planowanego stanu. W 2015 r. zwolniono z zawodowej służby wojskowej ponad 4500 żołnierzy. W niewielkim stopniu przekroczono planowaną liczbę zwolnień. Była ona planowana na poziomie 4000 żołnierzy. Przeciętne zatrudnienie pracowników wyniosło 43.408 osób. Można powiedzieć, że ubiegły rok charakteryzował się pełnym sfinansowaniem zadań związanych z udziałem sił zbrojnych w misjach poza granicami kraju – nie było w tym zakresie żadnych problemów – oraz z zabezpieczeniem potrzeb związanych z wypełnianiem zobowiązań sojuszniczych w ramach ćwiczeń, a także w ramach innych zobowiązań wobec NATO.

Mocne strony, to stosunkowo wysoki stopień realizacji budżetu, z wyjątkiem tej jednej umowy, o której wspomniałem, dobre ukompletowanie środków i zapasów materiałowych, i właściwy poziom zabezpieczenia szkoleń. Natomiast jeśli chodzi o mankamenty, to należy wspomnieć o wzrastającym stanie liczbowym i wartościowym należności oraz o stosunkowo dużej ich liczbie. Jeśli chodzi o zmiany w budżecie, to wynikały głównie z tworzenia nowych struktur dowodzenia i kierowania oraz z bardzo dużej liczby szkoleń i ćwiczeń, zwłaszcza poligonowych, związanych z realizacją ćwiczeń w układzie międzynarodowym.

Jeśli chodzi o wzrastający stan liczbowy i wartościowy należności, o czym wspomniałem, to Ministerstwo Obrony Narodowej nie ma na to zasadniczego wpływu. Są to należności, co do których w tej chwili są sprawy w sądach, albo są ściągane przez komorników. Oczywiście, Ministerstwo Obrony Narodowej nadzoruje ściąganie tych należności. OK. 80% to stare, zaległe należności. Dużo większy wpływ mamy na ewentualne powstawanie należności bieżących, które zostały objęte szczególną uwagą i szczególną kontrolą w związku z wnioskami m.in. Najwyższej Izby Kontroli. Natomiast w dużej części należności z lat ubiegłych będą się zmniejszały dopiero po rozstrzygnięciach sądów w zakresie tych spraw, które są w sądach. Będą również zależały od możliwości ściągnięć komorniczych w stosunku do tych jednostek, wobec których orzeczono ściągnięcie należności na rzecz budżetu państwa. Dziękuję, panie ministrze. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pułkowniku. Zanim oddam głos panu dyrektorowi Zająkale, mam prośbę o wyjaśnienie jednej bardzo małej wątpliwości. Jak rozumiem, podczas posiedzenia podkomisji stan pracowników na dzień 31 grudnia 2015 r. – i tak mamy zapisane we wstępnym projekcie stanowiska dla Komisji Finansów Publicznych – wynosił 43.404 osoby. Pan pułkownik był łaskaw powiedzieć, że to było 43.408 osób. Jakby można było

to doprecyzować. Ale to może za chwilę. Poproszę pana dyrektora Zająkałę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli w sprawie realizacji budżetu, a później powrócimy do tego tematu. Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli Marek Zająkała:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, pan pułkownik Steć przedstawił króciutko nasze ustalenia kontrolne, oceny i wnioski, ale chciałbym, żeby stanowisko Najwyższej Izby Kontroli było nieco szerzej zaprezentowane. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to oddam głos panu doradcy Ryszardowi Nojszewskiemu, który nadzorował kontrolę wykonania budżetu w części 29.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Bardzo proszę.

Doradca w Departamencie Obrony Narodowej NIK Ryszard Nojszewski:

Spróbuję pominąć te kwestie, których pan pułkownik dotknął, które wyeksponował. Jeżeli coś się pokryje, to przepraszam. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dysponenci środków budżetowych części rzetelnie prowadzili księgi rachunkowe. Wyjątkiem było nieujęcie w księgach na dzień 31 grudnia 2015 r. zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego wraz z pochodnymi. Stanowiło to naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Sprawozdania budżetowe zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Dane wykazane w łącznych rocznych sprawozdaniach były zgodne z kwotami wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Jednak sprawozdania te nie zawierały zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego za 2015 r. wraz z pochodnymi.

W Ministerstwie Obrony Narodowej podjęte zostały działania w ramach realizacji wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli. Był to wniosek ubiegłoroczny, ale te kwestie przewijały się także wcześniej. Działania te skutkowały wprowadzeniem w sierpniu ubiegłego roku zmian w ustawie o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiany te umożliwiły zamawiającemu – w tym przypadku Inspektoratowi Uzbrojenia – udzielanie zaliczek na poczet wykonania zamówień, których przedmiotem jest uzbrojenie lub sprzęt wojskowy, a do których nie stosuje się ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła następujące nieprawidłowości. Tutaj nieco szerzej odniosę się do kwestii wykazywania dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego. Otóż, przyjęte w resorcie obrony narodowej zasady ewidencjonowania i wykazywania zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego, jak powiedziałem wcześniej, były niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Były one również sprzeczne z opinią ministra finansów w tym zakresie. Zasady te były również zakwestionowane przez Najwyższą Izbę Kontroli już podczas ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu. Stosowanie tych zasad skutkowało nieujęciem w księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia 2015 r. zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego za 2015 r. wraz z pochodnymi o szacowanej wartości blisko 440.000 tys. zł, jak również niewykazaniem tych kwot w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-BZ1. Spowodowało to brak porównywalności danych sprawozdawczych za 2015 r. z rokiem poprzednim, a jednocześnie zniekształcało obraz sytuacji majątkowej jednostek. W związku z powyższym NIK negatywnie zaopiniowała sprawozdawczość roczną w części 29 w zakresie sprawozdań Rb-28 i Rb-BZ1. Ocena negatywna dotyczy także prowadzenia ksiąg rachunkowych, które prowadzono niezgodnie z zasadą memoriału w zakresie zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia i uposażenia rocznego za 2015 r.

W ubiegłym roku Inspektorat Uzbrojenia udzielił 12 zaliczek na kwotę prawie 230.000 tys. zł na podstawie decyzji nr 285 Ministra Obrony Narodowej. Było to niezgodne z § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych jednostek budżetowych. Ponadto stwierdzono niską skuteczność dochodzenia należności budżetowych oraz nieterminowe regulowanie zobowiązań przez Inspektorat Wsparcia Sił Zbroj-

nych na kwotę ponad 972 tys. zł, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych w 2015 r. Stwierdzono blisko trzykrotny wzrost, tj. o 188%, w stosunku do 2014 r. realizacji planu finansowego Funduszu. Stopień realizacji wyniósł 76,9%. Natomiast w poprzednim roku wynosił 26,7%. Było to wynikiem m.in. nowelizacji decyzji nr 117 Ministra Obrony Narodowej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu. Ta nowelizacja usprawniła wydatkowanie środków gromadzonych na rachunku Funduszu. Ta zmiana była zgodna z wnioskiem pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli z ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła również wykonanie planu finansowego Agencji Mienia Wojskowego, która z dniem 1 października ubiegłego roku w wyniku połączenia funkcjonujących do tego czasu Agencji Mienia Wojskowego z Wojskową Agencją Mieszkaniową, przejęła ich prawa i obowiązki. Biorąc pod uwagę wyniki kontroli, w tym stwierdzone nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli wnosiła o podjęcie działań zapewniających:

1) wprowadzenie w resorcie obrony narodowej zasad ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych umożliwiających ujmowanie zobowiązań w księgach rachunkowych zgodnie z zasadą memoriału;

2) uzyskiwanie najlepszych efektów z poniesionych nakładów, w tym z udzielonych zaliczek, w szczególności w zakresie zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego dokonywanych przez Inspektorat Uzbrojenia;

3) kontynuowanie i zintensyfikowanie skoordynowanych działań w celu uzyskania poprawy dochodzenia należności budżetowych;

4) wydanie przepisów wykonawczych w celu szczegółowego uregulowania sposobu prowadzenia gospodarki finansowej oraz zasad funkcjonowania Agencji Mienia Wojskowego i zawierania umów dotyczących dotacji celowych udzielanych tej Agencji przez Ministerstwo Obrony Narodowej;

5) terminowe udzielanie pełnomocnictw lub uprawnień do prowadzenia czynności w ramach obsługi udzielania i rozliczania dotacji.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na następujące kwestie. Nie osiągnięto poprawy w zakresie dochodzenia należności budżetowych. Wysoki był na koniec 2015 r. stan środków niewykorzystanych w stosunku do planu w kwocie blisko 780.000 tys. zł. Kwota ta była wyższa o ponad 680.000 tys. zł od kwoty pozostałości na koniec 2014 r. Niezrealizowana kwota wydatków stanowiła 2% planu wydatków po zmianach i dotyczyła głównie wydatków majątkowych. Realizacja planu zakupów środków materiałowych w kwocie ponad 1.300.000 tys. zł, szczególnie w zakresie zakupu środków bojowych za kwotę ponad 540.000 tys. zł była wyższa o blisko 100.000 tys. zł, czyli o ponad 21% niż w 2014 r. Pomimo tego nie zapewniono uzupełnienia stanu zapasu środków bojowych na czas pokoju, tj. szkolenia, a także na czas mobilizacji i wojny.

Potrzeby finansowe niezbędne do uzyskania istotnej poprawy w zabezpieczeniu sił zbrojnych w środki bojowe i odtworzeniu zapasów wojennych oszacowane zostały na kwotę ok. 3.700.000 tys. zł, przy jednoczesnym zapewnieniu corocznego finansowania bieżących potrzeb na szkolenie wojsk na poziomie 900 tys. zł. Stan udzielonych i nierozliczonych przez Inspektorat Uzbrojenia zaliczek na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego wzrósł na koniec 2015 r. o ponad 102% w stosunku stanu udzielonych i nierozliczonych zaliczek za lata 2005–2014.

W 2015 r. Inspektorat Uzbrojenia udzielił dostawcom 105 zaliczek na łączną kwotę prawie 2.600.000 tys. zł, co stanowiło blisko 50% ogólnej kwoty wykonanych przez Inspektorat Uzbrojenia wydatków oraz ponad 75% wartości umów przypadających do realizacji w roku ubiegłym. W ciągu roku wyżej wymienioną kwotę udzielonych zaliczek rozliczono dostawami uzbrojenia i sprzętu wojskowego o wartości zaledwie 233.000 tys. zł, tj. w 9%. Łączna kwota zaliczek pozostałych do rozliczenia po dniu 31 grudnia 2015 r. wynosiła blisko 4.700.000 tys. zł i składała się z nierozliczonych zaliczek za lata 2005–2014 w kwocie ponad 2.300.000 tys. zł oraz udzielonych i nierozliczonych zaliczek w roku ubiegłym na kwotę prawie 2.700.000 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana posła Leszka Dobrzyńskiego o przedstawienie stanowiska podkomisji stałej do spraw budżetu.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Panie przewodniczący, tylko mam pytanie. Czy mam przeczytać ten cały dokument, co prawda, niezbyt długi? Bo to jest w dużej mierze powtórzenie danych, które już tutaj kilka razy usłyszeliśmy.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Myślałem, że pan w kilku zdaniach powie o tym swoimi słowami, bo ten dokument wszyscy mamy przed sobą.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Dokładnie. Szanowni państwo, że tak powiem, zacytowałbym chyba najważniejsze 3 punkty z tego sprawozdania. Po pierwsze, zasilanie w środki budżetowe odbywało się bez zakłóceń oraz zgodnie ze składanymi do Ministerstwa Finansów zapotrzebowaniami. Powiem także, że kontrola wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części 29 – Obrona narodowa, wykazała, że wydatki budżetowe zostały zaplanowane w sposób rzetelny. Wydatki objęte szczegółowym badaniem były celowe i gospodarne. Dysponent części 29 rzetelnie prowadził księgi rachunkowe. Powiem jeszcze, że dane wykazane w łącznych rocznych sprawozdaniach sporządzonych przez dysponenta części 29 – Obrona narodowa, były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. I na końcu punkt mówiący o tym, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła wydatki budżetu resortu obrony narodowej w 2015 r. objęte szczegółowym badaniem jako celowe i gospodarne. W takim razie właśnie takie sprawozdanie opiniujące pozytywnie wykonanie budżetu zostało wczoraj przyjęte przez podkomisję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan przewodniczący Mroczek.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Chcę podziękować za ten materiał, dlatego że jest zrobiony rzetelnie i w takiej formie, która umożliwia zorientowanie się w tej materii. Dziękując za materiał, mam jeszcze jedną uwagę i jedno pytanie. Jeżeli chodzi o uwagę, to w materiale wskazano, że głównym powodem niewykonania w pełni planu wydatków było niepodjęcie decyzji co do zakupu śmigłowców wsparcia bojowego, ale nie będę w tej sprawie pytał. Ograniczam się tylko do tego stwierdzenia, dlatego że w niedługim czasie będziemy mieli specjalne posiedzenie Komisji Obrony Narodowej na temat modernizacji. Opozycja wystąpiła z wnioskiem o takie posiedzenie, którego głównym tematem będzie właśnie kwestia pozyskania śmigłowców, a więc będziemy analizować w szczegółach to, dlaczego ta decyzja nie była podjęta.

Przepraszam, będę miał 2 pytania. Jedno jest związane z modernizacją, chociaż to nie jest kwestia modernizacji technicznej. Chodzi o odstąpienie. Pytanie kieruję do pana ministra Grabskiego. Dlaczego zdecydowaliście się – bo to jest bulwersująca sprawa – odstąpić czy zrezygnować z przetargu na zakup samolotów do przewozu najważniejszych osób w państwie? Decyzja dotycząca zbudowania kompleksowego systemu w zakresie wykonywania tego zadania przez ministra obrony narodowej, bo taka decyzja została podjęta, była formułowana zgodnie przez wszystkie siły polityczne. Była akceptacja dotycząca pozyskania tej floty, więc niezwykle ważna jest odpowiedź pana ministra na pytanie, dlaczego w trakcie trwającego postępowania zdecydowaliście się odstąpić od realizacji tego zadania.

I drugie pytanie. To jest rzecz, o którą już pytaliśmy na kilku poprzednich posiedzeniach. W tym zakresie odpowiadał minister Macierewicz. Minister Macierewicz zdecydował się na zatrudnienie adwokata Lew-Mirskiego do zadań, jak się wyraził, związanych z odszkodowaniami w Ministerstwie Obrony Narodowej. Z kolei w tym materiale jest niezwykle ważna informacja związana z tym, że z rezerwy celowej budżetu państwa uruchomiono środki w kwocie 898.200 zł na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa,

na wypłaty odszkodowań tytułem zadośćuczynienia za krzywdy niemajątkowe związane z katastrofą samolotu Tu-154 pod Smoleńskiem. Pytanie dotyczy tego, czy w 2015 r. rozpoczęto wypłatę jakichś dodatkowych świadczeń na rzecz rodzin ofiar katastrofy Smoleńskiej?

Z mojej wiedzy wynikało, a przynajmniej tak mi się wydawało, że te kwestie w imieniu Skarbu Państwa prowadziła Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, a kwestia wypłat odszkodowań została zakończona już dawno temu. W związku z tym powstaje zasadnicze pytanie. Czy nowe kierownictwo resortu obrony narodowej, czy minister Macierewicz uruchomił jakieś nowe wypłaty na rzec rodzin ofiar katastrofy smoleńskiej? Jeżeli tak, to proszę o podanie, czy dotyczyło to wybranej części rodzin, czy wszystkich rodzin. Czy rozpoczynacie jakieś nowe świadczenia? Być może są to skutki podjętych wcześniej decyzji. Nie mam tutaj wiedzy, więc proszę o jasną odpowiedź. Jeżeli nie jesteście panowie przygotowani – mówię to do pana ministra i do pana dyrektora Departamentu Budżetowego – poproszę o odpowiedź na piśmie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Proszę bardzo, pan poseł Cezary Grabarczyk.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, pan minister Mroczek poruszył kwestię niewydanych kwot, ale powiedział, że nie będzie się dopytywał, jak wygląda sytuacja z zakupem śmigłowców wielozdaniowych. Ale ja jednak chciałbym drążyć ten temat. Mamy połowę roku. Jest połowa 2016 r. W tym roku także przewidujemy wydatkowanie środków finansowych na ten cel. Jak wygląda sytuacja tego postępowania przetargowego? Opinia publiczna jest zaniepokojona przedłużaniem tej procedury. Wiemy, że także na potrzeby tych wielkich wydarzeń, które czekają nas za kilka tygodni, będziemy korzystali ze sprzętu wynajmowanego u naszych sąsiadów. Kolejne imprezy, ale także potrzeby wojska muszą być w określony sposób zabezpieczone, więc proszę o informację, jakie są losy tego postępowania przetargowego?

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan poseł Suski.

Poseł Paweł Suski (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, chcę podziękować za rzetelną ocenę wykonania budżetu i tylko w jednym zdaniu odnieść się do tego, dlaczego to robię. Przez wiele tygodni słuchaliśmy bardzo krytycznych uwag, niesprawiedliwych i nierzetelnych, niesprawdzonych, jakoby poprzednie kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej nie wykonało budżetu w zakresie modernizacji sił zbrojnych, jakoby nie wydało wielu – użyję słowa – miliardów złotych na modernizację. Bardzo niesprawiedliwie oceniano poprzednie kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej. Dlatego dziś powiem tylko krótko – dziękuję za w końcu rzetelny przekaz.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy jeszcze ktoś z pań i panów posłów? Proszę bardzo, panie pośle. Pan poseł Soboń.

Poseł Artur Soboń (PiS):

Nawiązując do tych pytań, które padły, o przetarg na śmigłowce wielozadaniowe dla armii, to – żeby być precyzyjnym – decyzja w tej sprawie zapadła. Co więcej, była to decyzja w moim najgłębszym przekonaniu najgorsza z punktu widzenia i armii, i polskiej gospodarki. Natomiast nie zakończyła się ona umową dostawy, bo trwają negocjacje offsetowe. Przy okazji sprawozdania z wykonania budżetu wiemy, że w ramach tej umowy w latach 2015–2016 – w latach, w których jeszcze nie ma dostaw tego śmigłowca – zabezpieczono środki na zaliczki w wysokości blisko 1 mld euro. To komfortowa z punktu widzenia dostawcy sytuacja.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Zamykam dyskusję.

Panie ministrze, proszę o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania. Oczywiście, jeżeli na część z tych pytań nie może pan udzielić odpowiedzi w tej chwili, jak sugerował pan minister Mroczek, wtedy będziemy prosić o odpowiedź na piśmie.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Może najpierw odpowiem na pierwsze pytanie pana przewodniczącego Mroczka, czyli na pytanie o przetarg na zakup samolotów dla VIP. Chciałbym przypomnieć, że przetarg na samoloty dla VIP był przygotowany już za czasów śp. Aleksandra Szczygło już w 2007 r. To państwo nie ogłosiliście, pomimo przygotowania przetargu, tego postępowania w 2008 r. Jeżeli chodzi o zapóźnienia, to 7–8 lat, to są zapóźnienia z państwa strony. A co do unieważnienia tego przetargu, tego postępowania, to chciałbym powiedzieć, że nie odstąpiono od przetargu, od postępowania na zakup samolotów dla VIP. Jeżeli chodzi o drugie pytanie, to może oddałbym głos panu pułkownikowi Steciowi.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektor departamentu w MON płk Jarosław Steć:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli chodzi o odszkodowania, które były płacone w roku ubiegłym, to były kwestie wyroków sądów odnośnie do dalszych krewnych. To było w trakcie 2015 r. Ostatnio nie mamy żadnych nowych wieści. Nie ma żadnych nowych decyzji w sprawie tego, jakoby jakiekolwiek dodatkowe odszkodowania miały być płacone. W 2015 r. była to jeszcze pozostałość spraw sądowych, które się ciągnęły o odszkodowania z tytułu katastrofy samolotu. Już od dłuższego czasu nie ma żadnych nowych wyroków sądów. Żadnej nowej wiedzy w tym zakresie nie mamy, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Było jeszcze jedno pytanie. Chciałem się odnieść do pytania pana posła Suskiego. Jeżeli chodzi o ocenę realizacji budżetu resortu obrony narodowej za 2015 r., to owszem, ocena jest pozytywna, co nie zmienia postaci oceny, jeżeli chodzi o opóźnienie w pozyskiwaniu sprzętu wojskowego w latach 2013–2015. Pozyskiwano głównie sprzęt prosty, stanowiący wyposażenie osobiste żołnierza, karabinki, urządzenia noktowizyjne, sprzęt przeciwchemiczny. Ale z ważniejszych pozycji sprzętowych zakupiono mniej istotne rzeczy. Największe opóźnienia dotyczą systemów obrony powietrznej „Wisła" i „Narew", systemów radarowych – opóźnienia trzyletnie. Również śmigłowce wsparcia bojowego mają kilkuletnie opóźnienie. Zintegrowany system wsparcia dowodzenia oraz zobrazowania pola walki – czteroletnie opóźnienia. Program morski zwalczania zagrożeń na morzu – opóźnienia 5–8 lat. Modernizacja rakiet wojsk rakietowych i artylerii „Krab", „Homar", „Rak" – opóźnienia 5–8 lat. Jak również program „Rosomak" – wersje specjalistyczne – opóźnienia są nawet dziesięcioletnie. Tutaj mówimy o realizacji budżetu. Co do realizacji programu modernizacji technicznej, to te zastrzeżenia są przez cały czas. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Pan przewodniczący Mroczek chciał jeszcze uzupełnić swoje pytanie.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Nie uzyskałem odpowiedzi od pana ministra. W związku z tym jeszcze raz chcę się odnieść do zakupu samolotów do przewozu najważniejszych osób w państwie, ale o tym za chwilę. Natomiast jeżeli chodzi o modernizację techniczną, to dzisiaj nie będę otwierał tego tematu, ale będziemy mieli świetną okazję do tego, żeby już niedługo porozmawiać na temat modernizacji technicznej. Jeżeli chodzi o proste wyposażenie dla sił zbrojnych, które pana zdaniem było pozyskiwane w ostatnich latach, to m.in. to proste uzbrojenie to broń rakietowa i cała Morska Jednostka Rakietowa, która powstała. Dokonaliśmy

przełomu, przechodząc z artylerii o zasięgu kilku kilometrów na kilkaset kilometrów. Ale dla pana to jest prosta technologia. To pokazuje pana wiedzę na temat wyposażenia sił zbrojnych.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Panie przewodniczący…

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Jeszcze nie skończyłem. Natomiast, jeżeli chodzi o zakup samolotów do przewozu najważniejszych osób w państwie, nie zechciał pan odpowiedzieć, dlaczego podjęliście decyzję o odstąpieniu od tego postępowania. Odwołał się pan do pierwszego postępowania, które było prowadzone w trakcie waszych pierwszych rządów latach 2005–2007. Jak się nie mylę, to wtedy też unieważniliście to postępowanie, ale sprawdzę to, bo mogę się mylić. Chyba strzelił pan sobie w stopę tą odpowiedzią, ale to sprawdzę, bo wtedy też właśnie unieważniliście to postępowanie. Obiecuję tutaj, panie ministrze, że to sprawdzę i powiem, kto się myli, czy pan, czy ja. Dobrze? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Do tematu będziemy wracać. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Panie przewodniczący, jeszcze bym się do tego odniósł. Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o unieważnienie pierwszego przetargu, to tak, owszem. To ja podjąłem decyzję odnośnie do unieważnienia przetargu na samoloty dla VIP. Nie dwukrotnie. To było wtedy. Jak pan dobrze wie – polecam panu ówczesne materiały – wyżej była punktowana toaleta w samolocie niż dodatkowy silnik. Jeżeli to postępowanie było tak dobrze przygotowane, to musiało zostać unieważnione. To, po pierwsze. Nadmieniam, panie przewodniczący, że drugie postępowanie było dobrze przygotowane, ale nie zostało ogłoszone przez państwa w 2008 r. Mówię o drugim postępowaniu, które było przygotowane. Były wszystkie papiery. Można było to postępowanie uruchomić. Podjęto decyzję o leasingu samolotów Embraer od LOT. Jak pan dobrze wie, to była decyzja nie do końca przemyślana, jeżeli chodzi o ekonomię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Szanowni państwo, jak rozumiem, ta dyskusja będzie prowadzona. Myślę, że można zgłaszać propozycje do planu pracy Komisji na drugie półrocze br. Myślę, że to jest ciekawy pomysł, żeby ministerstwo przedstawiło np. analizy, ale również historię, jeżeli chodzi o zakup samolotów do transportu VIP w naszym kraju. Tę kwestię w chwili obecnej odkładamy.

Jako, że nie ma więcej głosów, przystępujemy do głosowania…

Poseł Cezary Grabarczyk (PO):

Jeszcze ja nie uzyskałem odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Jak rozumiem, w sprawie śmigłowców. Tak? Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Panie przewodniczący, może tutaj oddam głos panu pułkownikowi Zielskiemu.

Zastępca szefa Zarządu Planowania Rzeczowego P-8 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego płk Krzysztof Zielski:

Panie przewodniczący, panie pośle, otóż zadanie dotyczące śmigłowców wielozadaniowych jest w planie modernizacji technicznej przez cały czas otwarte. Nadal widnieje z takim finansowaniem, jakie było na śmigłowce. Dla nas procedura jest przez cały czas w toku. Do czasu ogłoszenia zakończenia negocjacji offsetowych przez cały czas traktujemy je jako zadanie rozważane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Procedura trwa. Jak rozumiem, trwają negocjacje offsetowe. Tak, że sprawa jest wciąż otwarta. Ja to w ten sposób rozumiem.

Szanowni państwo, mamy przedstawioną opinię. Prosiłbym jeszcze pana pułkownika o odpowiedź odnoście do tej bardzo błahej kwestii, 4 czy 8, bo to jest zawarte w naszej opinii. Być może musimy nieco poprawić nasz dokument.

Zastępca dyrektor departamentu w MON płk Jarosław Steć:

Panie przewodniczący, musiało nastąpić przejęzyczenie z mojej strony, za co serdecznie przepraszam. Oczywiście, jest to 43.408. To jest przeciętne zatrudnienie pracowników w roku ubiegłym.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Musimy poprawić naszą opinię, jednak proponuję ją przyjąć. Mają państwo tę opinię przed sobą. Czy jest sprzeciw wobec wniosku, aby Komisja Obrony Narodowej przyjęła opinię w brzmieniu zaproponowanym przez podkomisję stałą do spraw budżetu? Nie ma sprzeciwu.

Jak rozumiem, Komisja Obrony Narodowej pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z wykonania budżetu przez Ministerstwo Obrony Narodowej w 2015 r.

Myślę, że do prezentowania opinii przed Komisją Finansów Publicznych, bo będziemy musieli przedstawić tę opinię, Komisja Obrony Narodowej może upoważnić pana posła Leszka Dobrzyńskiego, przewodniczącego podkomisji stałej do spraw budżetu. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Zamykamy ten punkt dzisiejszych obrad.

Punkt drugi. Szanowni państwo, Komisja ma za zadanie zaopiniować dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. Bardzo proszę, panie dyrektorze. Oddaję panu głos w celu przedstawienia krótkiej informacji w tym zakresie.

Dyrektor departamentu w NIK Marek Zająkała:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w roku ubiegłym Departament Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli przesłał do Sejmu informacje o wynikach kontroli przeprowadzonych przez nas w 2014 r. To były 3 informacje. Pierwsza dotyczyła wyników kontroli obsady załóg statków powietrznych w siłach zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. To była informacja niejawna. Druga dotyczyła przygotowania rezerw osobowych na potrzeby mobilizacyjne i wojenne sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. To również informacja niejawna. Trzecia dotyczyła zabezpieczenia sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w środki bojowe. To także informacja niejawna. To były informacje z kontroli prowadzonych w 2014 r., które były finalizowane w roku ubiegłym.

W 2015 r. departament przeprowadził 3 kontrole. Informacje o wynikach 2 z nich zostały zatwierdzone i przekazane Sejmowi w roku bieżącym. Pierwsza, to kontrola stanów osobowych sił zbrojnych w stanie pokoju. To była informacja niejawna. Druga, to przygotowanie sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej. Również informacja niejawna. Trzecia prowadzona przez nas kontrola dotyczyła realizacji wybranych programów operacyjnych prowadzonych w ramach modernizacji Rzeczypospolitej Polskiej jest już w fazie końcowej. Trwają prace nad opracowaniem informacji. Ta informacja będzie również niejawna.

Oczywiście, jak co roku, w pierwszym półroczu 2015 r. przeprowadziliśmy kontrolę wykonania budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa. Podobnie było w roku bieżącym. Dzisiaj mamy finał tego naszego wysiłku. Ponadto w roku ubiegłym departament przeprowadził doraźną kontrolę wdrażania zintegrowanego wieloszczeblowego systemu informatycznego resortu obrony narodowej. Jako departament uczestniczyliśmy też w kontroli koordynowanej przez Departament Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli dotyczącej wdrażania rządowego programu przeciwdziałania korupcji na lata 2014–2019. Ta kontrola była prowadzona w Ministerstwie Obrony Narodowej przez nasz departament.

Na przełomie 2015 r. i 2016 r. Departament przeprowadził kontrolę realizacji zadań wsparcia przez państwo gospodarza w ramach zabezpieczenia ćwiczeń NATO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Informacja z tej kontroli jest w tej chwili drukowana i jutro bądź pojutrze trafi do państwa posłów – do Komisji, do marszałka Sejmu i do najważniejszych osób w państwie. W roku ubiegłym przedstawiciele Departamentu Obrony Narodowej uczestniczyli ogółem w 21 posiedzeniach komisji sejmowych, w tym – oczywiście – głównie w posiedzeniach Komisji Obrony Narodowej, a także w posiedzeniach Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę. Jak rozumiem, wszystko jest jasne.

Proponuję, aby Komisja przyjęła opinię w tej sprawie. Pozwolę sobie odczytać tę opinię: „Komisja Obrony Narodowej po zapoznaniu się ze Sprawozdaniem z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) pozytywnie oceniła wyniki pracy Izby w zakresie działań Komisji. Zdaniem Komisji, zakres tematyczny prowadzonych kontroli w 2015 r. w obszarze bezpieczeństwa i obrony narodowej należy uznać za prawidłowy i przydatny w pracach Komisji.”. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja przyjęła taką opinię. Sprzeciwu nie słyszę.

Komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie i przedstawia tę opinię, która będzie skierowana do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Szanowni, państwo, kończymy ten punkt.

Mamy sprawy bieżące. W sprawach bieżących mam zaproszenie czy ponowienie zaproszenia. Przypominam, że 28 czerwca br., we wtorek, planowana jest wizytacja Komisji w Hucie Stalowa Wola. Celem wizytacji będzie zapoznanie się z bieżącą działalnością zakładu, z perspektywami rozwojowymi i z aktualnie realizowanymi projektami w ramach programu modernizacji technicznej sił zbrojnych. W trakcie pobytu w Hucie Stalowa Wola przewidziana jest m.in. wizytacja hali produkcyjnej, prezentacja wyrobów gotowych, przejazd na tor prób dynamicznych, przedstawienie zdolności w zakresie badań trakcyjnych. Będzie również zorganizowana debata, którą przygotowuje Polska Grupa Zbrojeniowa z „Naszym Dziennikiem”, pt. „Szanse dla polskiej zbrojeniówki”. Będzie to debata z udziałem parlamentarzystów i przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej. Będą w niej również brać udział lokalne i regionalne media. Dodam, że Ministerstwo Obrony Narodowej czy Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych zapewnia transport. Będziemy mieli, jak jest z reguły przy wyjazdach Komisji Obrony Narodowej, możliwość skorzystania z transportu zapewnionego przez Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych samolotem CASA. Serdecznie zapraszam do udziału w tym wydarzeniu. Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo, chciałbym w kilku zdaniach odnieść się do sposobu prowadzenia posiedzenia i niedopuszczenia do rozstrzygnięcia przez Komisję sprawy porządku obrad. Dzisiaj pan przewodniczący Skurkiewicz, chyba po raz pierwszy w historii funkcjonowania Komisji, sam przyjął porządek obrad. Jak słyszę, po raz drugi. OK. Po raz drugi sam przyjął porządek obrad. Chcę powiedzieć, że sens parlamentu sprowadza się do dyskusji, do toczenia sporów. W poprzedniej kadencji było tak, że w prezydium Komisji były reprezentowane wszystkie kluby parlamentarne. W tej kadencji, z uwagi na to, że jest więcej klubów, może rzeczywiście jest tak, że nie było szansy na reprezentację wszystkich klubów w prezydium. Tym bardziej ważne jest, żeby te kluby mogły zgłaszać swoje tematy prac Komisji i żeby Komisja rozstrzygała te kwestie.

Tymczasem dzisiaj widzieliśmy nowy sposób działania kierownictwa czy przewodniczącego Komisji. Powiem tak. Jeżeli w siódmym miesiącu sprawowania przez was władzy jedyną formą obrony waszych racji jest odbieranie głosu adwersarzom, to co was czeka? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Przyjmuję tę krytykę, panie przewodniczący. Powiem tylko jedno. Jest czas na pracę, jest czas na awanturę. Doszedłem do wniosku, że lepiej pracować niż się awanturować. Ale postawiam to uwadze wszystkich państwa posłów i zaproszonych gości.

Dziękuję państwu za udział w dzisiejszym posiedzeniu Komisji Obrony Narodowej. Dziękuję za przybycie zaproszonym gościom. Zamykam posiedzenie Komisji.